

‘Op scholen stikt het van de activiteiten buiten de lestijd’

Interview

Fons van Wieringen

Voorzitter van de Onderwijsraad ziet volop tekenen dat 1.040 uren niet genoeg zijn.

Van onze verslaggever

Gerard Reijn

DEN HAAG Treurig, noemt Fons van Wieringen de discussie over 1.000 of 1.040 uren school. De belangrijkste reden voor de voorzitter van de Onderwijsraad, het adviesorgaan voor onderwijszaken, om die kwalificatie te geven: 1.040 uur is op geen stukken na genoeg.

Buiten de reguliere lestijd in het voortgezet onderwijs zijn steeds meer educatieve initiatieven, van voorschoolse educatie, huiswerkvoorziening en honours-programma's tot zomeronderwijskampen. Minister Plasterk van Onderwijs moet overwegen de huiswerkbegeleiding te bekostigen, schrijft de Onderwijsraad in zijn rapport *Stand van educatief Nederland*.

‘Je ziet het overal om je heen’, zegt Van Wieringen. ‘Veel scholen werken met een verlengde schooldag, andere zijn een zaterdag-school begonnen. Het stikt van dat soort activiteiten. En wat denk je van de huiswerkinstituten? Daar doet al rond 9 procent van de leerlingen aan mee. Het zijn allemaal tekenen die erop wijzen dat 1.040

uur niet genoeg is.’

Hij vindt het ook ‘treurig’ dat het tegelijk voor scholen kennelijk heel moeilijk is om die 1.040 uren te halen.

Een teken van armoede, vindt hij. ‘Uit internationale vergelijkingen blijkt dat het voortgezet onderwijs in Nederland ondergefinancierd is. Het zou

niet zo'n toer moeten zijn voor scholen om die 1.040 uur te halen. Maar dat is het dus wel. Veel scholen hebben het heel moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen.

‘De lange vakanties werken ook niet erg mee. We hebben nu rond 180 schooldagen per jaar, dus dat is maar de helft van de tijd. Van die andere helft moeten we ook gebruik maken. Liefst zag ik dat de lange vakanties werden afgeschaft.’

U heeft alle onderwijsinitiatieven buiten de gewone schooluren samengevat onder de noemer Uitgebreid onderwijs. Wat hebben we daaraan?

‘We kunnen op die manier laten zien hoeveel er al gebeurt. Maar we kunnen ook de verschillen laten zien. Sommige initiatieven hebben te maken met muziek, of met sport. Maar andere hebben rechtstreeks te maken hebben met het halen van een diploma. Dat geldt

Fons van Wieringen

Foto Martijn Beekman

bijvoorbeeld voor de huiswerkvoorzieningen. De minister zou moeten kijken of hij dat niet moet bekostigen. Zeker als het gaat om kinderen met een leerachterstand in vakken als Nederlands, Engels en wiskunde.’

Het ministerie betaalt al dat uitgebreid on-

derwijs niet. Hoe komt dat dan tot stand?

‘Scholen kunnen andere geldbronnen aanboren. Veel gemeenten, vooral de grotere, betalen bijvoorbeeld de verlengde schooldag of de zaterdag-school. Maar je kunt ook denken aan particuliere bijdragen. Niet altijd in de vorm van geld. Mensen uit het bedrijfsleven die eens komen vertellen wat voor bedrijf ze hebben.’

‘Veel mensen zijn best bereid iets te doen, maar de scholen doen daar weinig mee. PvdA-Kamerlid John Leerdam vertelde dat hij in het buitenland velemaals wordt gevraagd om iets te doen in een school, maar nooit in Nederland. Dat zou vaker moeten gebeuren. Scholen zouden een structuur moeten opzetten waarmee ze lokale elites bij het onderwijs kunnen betrekken. Bijvoorbeeld een extra programma op zaterdag, waarvoor je telkens een spreker aantrekt.’

U wilt meer discussie over de inhoud van het onderwijs. Waarom?

‘Er wordt al veel gediscussieerd, maar dat gaat vaak over het hoe van het onderwijs, niet over het wat. In het rekenonderwijs gaat het bijvoorbeeld over de vraag of je de sommen moet verpakken in verhaaltjes of juist niet. Over het hoe dus. Maar veel belangrijker is natuurlijk de vraag: moeten die kinderen de staartdeling leren of niet? Moeten ze de breuken kennen, de decimalen?’

‘En wat doen we met de snelle veranderingen in het vak biologie? In het beroepsonderwijs kun je denken aan vragen als: wat moet een installateur nu kunnen en kennen van ICT? Je zou daarover een discussie moeten organiseren met geïnteresseerden. Dat zouden organisaties van leraren moeten doen, met een beetje hulp uit Den Haag. Zo betrek je mensen bij het onderwijs.’

U constateert dat het onderwijs onder druk staat. Is dit een manier om die druk te verlichten?

‘Ja, er staat veel druk op het onderwijs, en er is weinig blij van waardering. Elke dag staat er in de krant wat er fout gaat. Als er te veel druk op een systeem komt, kan het inklappen. Je moet het een beetje liefdevol bejegenen, dan kan het ook meer druk hebben. We zouden het onderwijs wat meer moeten koesteren. Hou er eens een beetje van.’